

"Hamdin en meşhur mânâsı, sıfât-ı kemâliyeyi izhar etmektir." cümlesini izah eder misiniz?

"Rabian: Hamdin en meşhur mânâsı, sıfât-ı kemâliyeyi izhar etmektir. Şöyle ki:"

"Cenab-ı Hak, insanı, kâinata câmi bir nüsha ve on sekiz bin âlemi hâvi şu büyük âlemin kitabına bir fihrist olarak yaratmıştır. Ve esma-i hüsnâdan herbirisinin tecellîgâhı olan her bir âlemden bir örnek, bir nümune, insanın cevherinde vedîa bırakmıştır."

"Eğer insan, maddî ve manevî herbir uzvunu Allah'ın emrettiği yere sarf etmekle hamdin şubelerinden olan şükr-ü örfiyi îfa ve şeriate imtisal ederse, insanın cevherinde vedîa bırakılan o örneklerin her birisi, kendi âlemine bir pencere olur. İnsan, o pencereden, o âleme bakar ve o âleme tecellî eden sıfatla o âlemden tezahür eden isme bir mir'at ve bir ayna olur. O vakit insan, ruhuyla, cismiyle âlem-i şehadet ve âlem-i gayba bir hülâsa olur ve her iki âleme tecellî eden, insana da tecellî eder. İşte bu cihetle, insan, sıfât-ı kemâliye-i ilâhiyeye hem mazhar olur, hem muzhir olur."(1)

Bir sanatkar, bize en güzel bir çalışmasını hediye etse, biz de teşekkür niyeti ile o hediyeyi üzerimizde gösterip ilan etsek, bu tavır sanatkara yapılacak en güzel teşekkürdür. Allah, kendi isim ve sıfatlarını ilan edip göstermek için, insanın mahiyetine sayısız nimet ve sanatlar takıyor. İnsan bu sanatları şayet Allah'ın istediği doğrultuda kullanır ise, o zaman Allah'ın isim ve sıfatlarının ilan ve izhar edilmesi tahakkuk etmiş olur ki; Allah'a yapılacak en mükemmel ve geniş hamd ve teşekkür budur. Bu sebeple **her insan Kur'an ve sünnetin rehberliğinde Allah'a kul olmak ve onun isim ve sıfatlarını hayatında ve mahiyetinde yaşamak ve ilan etmekle mükelleftir.**

Demek şükür sadece dil ile hamd etmekten ibaret değildir. İnsanın her bir cihaz ve duygusunu Allah yolunda kullanıp, bir isim ve sıfata ayna olması, hakiki şükrün bir ölçüsü ve miyarıdır.

Mesela, **Rahman** ismi insanda şefkat ve merhamet şeklinde tecelli ediyor; insana düşen ise, bu ismin gereği olarak insanlara ve mahlukata karşı şefkatli ve merhametli olup, bu ismin mana ve gereğini ilan etmektir. **Rahman** isminin bize taktığı şefkat hediyesine yapılacak en güzel teşekkür ve hamd, bunu hayatımızda

ilan etmemizdir.

(1) bk. [İşârâtü'l-İ'câz, Fâtiha Sûresi Tefsiri.](#)